

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ناتوانی‌های یادگیری

نظریه‌ها، تشخیص و راهبردهای تدریس

ناتوانی‌های یادگیری

نظریه‌ها، تشخیص و راهبردهای تدریس

ژانت دبلیو. لرنر

ترجمه دکتر عصمت دانش

چاپ سوم

۱۳۹۶

مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه شهید بهشتی
۳۵۲/۲

ناتوانی‌های یادگیری: نظریه‌ها، تشخیص و راهبردهای تدریس / ژانت لرنر
ترجمه دکتر عصمت دانش

Learning Disabilities: Theorie Diagnosis and Teaching Strategies.
Janet W. Lerner, Ed., Houghton. Mifflin-Company, 1997.

ویراسته جواهر افسر
حروفچین: نادر کشیری
ناظر چاپ: صفر ممیزاد
چاپ سوم: ۱۳۹۶
شمارگان: ۱۰۰۰
قیمت: ۳۵۰.۰۰۰ ریال

ناشر: مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه شهید بهشتی

کلیه حقوق برای دانشگاه شهید بهشتی محفوظ است

Lerner, Janet W.	لرنر، ژانت،
ناتوانی‌های یادگیری: نظریه‌ها، تشخیص و راهبردهای تدریس / ژانت لرنر، ترجمه عصمت دانش. - تهران: دانشگاه شهید بهشتی، مرکز چاپ و انتشارات، ۱۳۹۶.	
سی و پنج، ۸۵۹ ص.: مصور، جدول، نمودار. (انتشارات دانشگاه شهید بهشتی؛ ۳۵۲/۲)	
	چاپ اول: ۱۳۸۴
	چاپ دوم: ۱۳۹۰
Learning Disabilities: Theories Diagnosis and Teaching Strategies.	عنوان اصلی:
ISBN : ۹۷۸-۹۶۴-۴۵۷-۰۸۹-۶.	
	کتابنامه.
۱. آموختن - اختلالات. ۲. آموختن - اختلالات در کودکان. ۳. آموختن - اختلالات در کودکان - درمان. الف. دانش، عصمت، ۱۳۲۶ - مترجم. ب. دانشگاه شهید بهشتی. مرکز چاپ و انتشارات. ج. عنوان د. فروست.	
۳۷۱	LC ۴۷۰۴ / J ۴۲ ۱۳۸۴
/ ۹۲۶	
ن ۴۲۴ ل	
۱۳۸۴	
	کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شهید بهشتی

کد ناشر ۱۰۰۱۷۳۴

www.pub.sbu.ac.ir
unipress@mail.sbu.ac.ir

فهرست

بیست و پنج

بیست و نه

پیشگفتار مترجم

پیشگفتار مؤلف

۱	بخش اول: نگاهی کلی به ناتوانی‌های یادگیری
۳	۱. ناتوانی‌های یادگیری: رشته‌ای در حال تغییر
۴	معمای ناتوانی‌های یادگیری
۴	چند تن از افراد صاحب‌نام دچار ناتوانی‌های یادگیری
۵	مثال موردی: تونی – معمای ناتوانی‌های یادگیری
۷	ماهیت میان‌فرهنگی ناتوانی‌های یادگیری
۹	تعاریف ناتوانی‌های یادگیری
۱۰	تعریف دولت فدرال: قانون آموزش و پرورش افراد دچار ناتوانی (IDEA)
۱۲	تعاریف مهم دیگر
۱۳	لزوم تعاریف متعدد
۱۳	اجزای مشترک تعاریف‌ها
۱۴	اختلال کارکرد دستگاه عصبی مرکزی
۱۴	الگوی رشد ناهماهنگ
۱۵	دشواری در انجام دادن تکالیف تحصیلی و یادگیری
۱۵	اختلاف بین توانایی بالقوه و سطح پیشرفت
۱۷	حذف علت‌های دیگر

۱۸	ویژگی‌های ناتوانی‌های یادگیری
۱۸	ویژگی‌های گوناگون
۱۹	تفاوت‌های مربوط به جنس
۲۰	هوش‌های چندگانه و ناتوانی‌های یادگیری
۲۳	افزایش مقاطع سنی افراد دچار ناتوانی‌های یادگیری
۲۴	مقطع پیش‌دستانی
۲۵	مقطع دبستان
۲۵	مطالعه موردی: ناتوانی‌های یادگیری در مقطع دبستان
۲۶	مقطع متوسطه
۲۶	مثال موردی: یک بزرگسال دچار ناتوانی‌های یادگیری
۲۷	سنین بزرگسالی
۲۷	میزان شیوع ناتوانی‌های یادگیری
۲۸	افزایش تعداد کودکان دچار ناتوانی‌های یادگیری
۳۰	مقایسه ناتوانی‌های یادگیری با ناتوانی‌های دیگر
۳۲	تغییرات مکانی ارائه خدمات
۳۲	همکاری: نقش جدید معلمان ناتوانی‌های یادگیری
۳۳	رشته‌های مهم در مطالعه ناتوانی‌های یادگیری
۳۳	علوم تربیتی
۳۴	روان‌شناسی
۳۵	رشته‌های مربوط به زبان
۳۵	پزشکی
۳۶	تخصص‌های دیگر
۴۱	۲. چشم اندازهای تاریخی و شکل‌گیری مسیرها
۴۲	مرحله بنیادی: پژوهش‌های اولیه درباره مغز
۴۴	مرحله انتقالی: مطالعه بالینی کودکان
۴۵	کودک آسیب‌دیده مغزی
۵۰	در جستجوی اصطلاحات دیگر

۵۲	پذیرش اصطلاح «ناتوانی‌های یادگیری»
۵۲	مرحله یکپارچه‌سازی: گسترش سریع برنامه‌های تحصیلی
۵۲	گسترش سریع برنامه‌های مربوط به ناتوانی‌های یادگیری در مدارس عادی
۵۳	افزایش حمایت قانونی از تربیت معلم
۵۴	قوانین آموزش ویژه
۵۵	مرحله کنونی: شکل‌گیری مسیرها
۵۵	نهضت ادغام‌سازی
۵۷	تنوع فرهنگ و زبان
۵۹	تشخیص اختلال‌های نقص توجه
۶۰	نهضت اصلاح آموزشی
۶۲	استفاده از فناوری رایانه‌ای
۶۶	سازمان‌های مربوط به ناتوانی‌های یادگیری
۶۷	نشریه‌ها و مجله‌های علمی
۷۱	بخش دوم: فرایند ارزیابی - آموزش
۷۳	۳. ارزیابی
۷۴	فواید اطلاعات حاصل از ارزیابی
۷۶	الگوهای ارزیابی
۷۶	ارزیابی سنتی
۷۷	روش‌های دیگر ارزیابی
۷۹	تأثیر قانون در فرایند ارزیابی
۸۰	برنامه آموزش و پرورش انفرادی (IEP) در حکم یک فرایند ارزیابی - آموزش
۸۰	حمایت‌های آیین‌نامه‌ای
۸۲	مراحل فرایند ارزیابی - آموزش
۸۲	مراحل ارجاع
۸۴	مراحل ارزیابی
۸۶	مراحل آموزش

۸۷	تصمیمات ارزیابی
۸۷	تعیین سطوح فعلی کارامدی
۸۷	جمع آوری اطلاعات بیشتر
۸۸	توجه به اختلاف بین کارامدی و توانایی بالقوه
۹۱	تعیین هدف های سالیانه
۹۲	تصمیم گیری در مورد ارائه خدمات
۹۲	نظارت بر پیشرفت
۹۲	تهیه برنامه آموزش
۹۳	روش های کسب اطلاعات مربوط به ارزیابی
۹۳	شرح حال
۹۷	مشاهده
۹۸	مقیاس های درجه بندی
۹۹	مقیاس های غیر رسمی
۱۰۶	آزمون های رسمی هنجار گزینی شده
۱۱۸	استفاده از فرمول تفاوت برای تشخیص ناتوانی های یادگیری
۱۱۹	روش های تعیین نمره تفاوت
۱۲۴	ترکیب داده های کیفی و کمی
۱۲۴	فشارهای آزمون در مدارس
۱۲۶	مقدمه ای بر مطالعه موردی
۱۲۷	مطالعه موردی: بخش ۱ - ریتا جی.
۱۳۳	۴. آموزش بالینی
۱۳۵	مثال موردی: رویکرد آموزش بالینی
۱۳۶	چرخه آموزش بالینی
۱۳۸	ملاحظات زیست محیطی
۱۳۸	محیط خانه
۱۳۹	محیط مدرسه
۱۳۹	محیط اجتماعی

۱۴۱	مثال موردی: ناتوانی‌های یادگیری در محیط اجتماعی
۱۴۱	محیط فرهنگی و زبانی
۱۴۳	طبقه‌بندی روش‌ها + ی تدریس
۱۴۴	تحلیل دانش آموز
۱۴۷	تحلیل برنامه درسی
۱۵۰	تحلیل محیط
۱۵۳	مفاهیم ضمنی نظام طبقه‌بندی
۱۵۳	مهارت‌های آموزشی
۱۵۴	سطح دشواری
۱۵۴	فضا
۱۵۵	زمان
۱۵۵	زبان
۱۵۶	رابطه میان فردی
۱۵۶	پرورش عزت نفس و انگیزش
۱۵۸	تفاهم
۱۵۸	مسئولیت مشترک
۱۵۹	سازماندهی
۱۵۹	صداقت
۱۶۰	موفقیت
۱۶۰	علاقه
۱۶۲	گرایش‌های کنونی به آموزش
۱۶۲	انطباق دانش آموزان دچار ناتوانی‌های یادگیری با کلاس‌های آموزش عمومی
۱۶۸	شیوه‌های آموزش کارآمد
۱۷۱	کمک به یادگیری فعال
۱۷۲	تدریس متقابل
۱۷۳	آموزش راهبردهای یادگیری
۱۷۳	ایجاد همکاری بین معلم‌های آموزش عمومی و ویژه

۱۷۴	تحلیل تکلیف
۱۷۶	مطالعه موردی: بخش دوم - ریتا جی.
۱۸۵	۵. روش های ارائه خدمات آموزشی
۱۸۶	مفاهیم مهم درباره تعیین جا
۱۸۷	پیوستار جایابی های مختلف
۱۸۷	محیط با حداقل محدود کنندگی
۱۹۰	ادغام آموزش عمومی و ویژه
۱۹۳	شیوه های پاسخگو برای جایابی
۱۹۴	مثال موردی: انتخاب مکان آموزشی
۱۹۵	گزینه های جایابی
۱۹۶	کلاس های آموزش عمومی
۱۹۸	اتاق حل مشکل (مرجع)
۲۰۰	کلاس جداگانه
۲۰۱	مدرسه جداگانه
۲۰۱	تسهیلات اقامتی (شبانه روزی)
۲۰۲	محیط خانه یا بیمارستان
۲۰۲	آموزش یک به یک
۲۰۳	افزایش همکاری های آموزش عمومی و ویژه
۲۰۳	تدریس خصوصی همالان
۲۰۴	همکاری
۲۰۸	همکاری در تدریس
۲۰۹	یادگیری با تشریک مساعی
۲۰۹	قابلیت های لازم برای معلم های ناتوانی های یادگیری
۲۱۰	دانش و مهارت حرفه ای
۲۱۰	توانایی برقراری روابط انسانی
۲۱۱	والدین و خانواده
۲۱۲	نظام خانواده

۲۱۳	مراحل پذیرش
۲۱۶	گروه‌های حامی والدین و مشاوره خانوادگی
۲۱۷	جلسات والدین - معلم
۲۱۸	پیشنهادهایی به والدین
۲۲۰	مطالعه موردی: بخش سوم - ریتا.جی.
۲۲۷	بخش سوم: چشم‌اندازهای نظری و رهنمودهای گسترده
۲۲۹	۶. نظریه‌های یادگیری: تلویحاتی در مورد ناتوانی‌های یادگیری
۲۳۰	نقش نظریه
۲۳۰	ضرورت وجود نظریه
۲۳۱	هدف نظریه
۲۳۲	روان‌شناسی رشد و نظریه‌های بالیدگی در ناتوانی‌های یادگیری
۲۳۲	تأخیر در رشد بالیدگی
۲۳۴	مراحل بالیدگی رشد پیاژه
۲۳۷	تلویحات نظریه رشد برای ناتوانی‌های یادگیری
۲۳۸	مثال موردی: نظریه بالیدگی
۲۳۹	روان‌شناسی رفتاری و آموزش مستقیم
۲۴۰	واحد رفتاری
۲۴۱	آموزش مستقیم
۲۴۱	تحلیل رفتار
۲۴۴	مثال موردی: آموزش مستقیم
۲۴۵	مراحل یادگیری
۲۴۶	تلویحات نظریه رفتاری برای ناتوانی‌های یادگیری
۲۴۶	روان‌شناسی شناختی و یادگیری
۲۴۷	اختلال‌های پردازش روان‌شناختی
۲۴۹	الگوی خبر پردازش یادگیری
۲۵۸	نظریه‌های یادگیری شناختی

۲۶۲	تلویحات روان‌شناسی شناختی برای ناتوانی‌های یادگیری
۲۶۳	آموزش راهبردهای یادگیری
۲۶۳	فراشناخت
۲۶۴	راهبردهای یادگیری
۲۶۵	مثال موردی: رفتار فراشناختی خرید
۲۶۶	روش‌های یادگیری
۲۷۰	زمینه اجتماعی آموزش راهبردها
۲۷۳	تلویحات آموزش راهبردهای یادگیری برای ناتوانی‌های یادگیری

۷. جنبه‌های پزشکی ناتوانی‌های یادگیری

۲۷۷	ارزش اطلاعات پزشکی برای مریبان
۲۸۰	علوم اعصاب و مطالعه مغز
۲۸۰	مغز: ساختار و کارکردهای آن
۲۸۳	پژوهش‌های اخیر در مورد مغز
۲۸۶	مثال موردی: خاطرات افراد دچار نارساخوانی
۲۸۷	روان‌شناسی اعصاب
۲۸۸	معاینه عصب‌شناختی
۲۸۹	ارزیابی متعارف عصب‌شناختی
۲۹۰	بررسی علائم خفیف عصب‌شناختی
۲۹۳	اختلال‌های نقص توجه
۲۹۵	تکامل نظریه‌های اختلال‌های نقص توجه
۲۹۵	چاپ چهارم راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی (DSM-IV)
۲۹۷	اختلال نقص توجه و وضعیت‌های همراه آن
۲۹۷	یادداشت توضیحی اداره آموزش و پرورش ایالات متحد
۲۹۸	ارزیابی
۲۹۹	درمان
۲۹۹	درمان‌های پزشکی برای ناتوانی‌های یادگیری
۲۹۹	دارودرمانی

۳۰۲	تغذیه
۳۰۲	تنظیم رژیم غذایی
۳۰۴	تخصص‌های پزشکی که با ناتوانی‌های یادگیری سروکار دارند.
۳۰۴	پزشک اطفال و پزشک خانواده
۳۰۵	عصب‌شناسی
۳۰۵	چشم‌پزشکی
۳۰۸	گوش‌پزشکی
۳۱۰	روان‌پزشکی
۳۱۰	سایر تخصص‌های پزشکی

۸. کودکان خردسال دچار ناتوانی

۳۱۵	اهمیت سال‌های پیش‌دبستانی
۳۱۷	مزایای مداخله زودرس
۳۱۹	مثال موردی: کودک پیش‌دبستانی دچار ناتوانی
۳۲۰	درصد خردسالان دریافت‌کننده خدمات
۳۲۰	ناتوانی‌های یادگیری در کودکان پیش‌دبستانی
۳۲۰	پیش‌درآمدهای شکست تحصیلی
۳۲۱	اجزای برنامه آموزشی مداخله زودرس
۳۲۳	قوانینی برای خردسالان دچار ناتوانی
۳۲۳	کودکان پیش‌دبستانی: ۳ تا ۵ ساله
۳۲۴	نوزادان و کودکان نوپا: از بدو تولد تا ۲ سالگی
۳۲۴	کودکان در معرض خطر
۳۲۷	تشخیص و ارزیابی اولیه
۳۲۷	مراحل تشخیص و ارزیابی اولیه
۳۲۹	حیطه‌های ارزیابی
۳۳۱	معایب تشخیص و ارزیابی اولیه
۳۳۱	برنامه‌های خردسالان دچار ناتوانی
۳۳۲	برنامه‌های ادغام مراکز آموزشی

۳۳۲	برنامه آموزش زودرس به کودکان دچار ناتوانی (EEPCD)
۳۳۳	مثال موردی: خطاهای اجرای آزمون و تشخیص
۳۳۳	برنامه سرآغاز
۳۳۴	برنامه‌های آموزش جبرانی
۳۳۵	تعیین جا برای کودکان خردسال
۳۳۶	خدمات خانه‌مبنا
۳۳۷	خدمات مرکز مبنا
۳۳۸	خدمات ترکیبی
۳۳۸	انتقال به مراکز دیگر
۳۳۸	انتقال کودکان پیش‌دستانی
۳۳۹	انتقال نوزاد و کودکان نوپا
۳۳۹	الگوهای برنامه درسی دوره اول کودکی
۳۳۹	تمرین خاص رشد ذهنی (DAP)
۳۴۰	برنامه درسی غنی‌سازی
۳۴۲	برنامه آموزش مستقیم
۳۴۲	برنامه درسی با تأکید شناختی
۳۴۳	الگوهای ترکیبی برنامه درسی دوره اول کودکی
۳۴۳	استفاده از فناوری برای کودکان خردسال دچار ناتوانی
۳۴۴	مثال موردی: استفاده یک کودک پیش‌دستانی از رایانه

۹. نوجوانان و بزرگسالان دچار ناتوانی‌های یادگیری

۳۴۹	نوجوانان دچار ناتوانی‌های یادگیری
۳۵۰	ویژگی‌های نوجوانی
۳۵۱	ویژگی‌های نوجوانان دچار ناتوانی‌های یادگیری
۳۵۲	مثال موردی: باب، نوجوان دچار ناتوانی یادگیری
۳۵۶	موضوع‌های خاص در مقطع دبیرستان
۳۵۶	چالش‌های رودرروی نوجوانان دچار ناتوانی‌های یادگیری

- ۳۵۸ افزایش تقاضاها و اقتضات در دبیرستان
- ۳۶۰ دبیران دبیرستان
- ۳۶۱ برنامه‌ریزی انتقال
- ۳۶۱ قوانین انتقال
- ۳۶۵ دستورالعمل‌های انتقال
- ۳۶۶ رویکردهای آموزش نوجوانان دچار ناتوانی‌های یادگیری در دبیرستان
- ۳۶۶ اجزای برنامه‌های دبیرستانی ثمربخش
- ۳۶۷ الگوهای برنامه‌درسی برای کمک به نوجوانان دچار ناتوانی‌های یادگیری در مقطع دبیرستان
- ۳۷۱ آموزش راهبردهای یادگیری
- ۳۷۲ مثال موردی: قدرت راهبردهای یادگیری: تمثیل
- ۳۷۲ رهنمودهایی برای آموزش راهبردهای یادگیری
- ۳۷۳ الگوهای مداخله راهبردها (SIM)
- ۳۷۴ مراحل آموزش راهبردهای یادگیری
- ۳۷۷ ورود به سنین بزرگسالی
- ۳۷۷ برنامه‌های پس از دبیرستان و دانشگاهی
- ۳۷۹ مثال موردی: دارلنه، دانشجوی دچار ناتوانی‌های یادگیری
- ۳۸۲ بزرگسالان دچار ناتوانی‌های یادگیری
- ۳۸۴ مهارت‌های ضروری زندگی
- ۳۸۵ مثال موردی: فرانک، بزرگسال دچار ناتوانی یادگیری
- ۳۸۹ بخش چهارم از نظریه‌ها تا راهبردهای آموزشی
- ۳۹۱ ۱۰. یادگیری رشدی و پیش دبستانی
- ۳۹۲ نظریه‌ها
- ۳۹۲ پیش درآمد‌های ناتوانی‌های یادگیری در سنین پیش دبستانی
- ۳۹۳ رشد حرکتی و یادگیری
- ۳۹۴ توجه تاریخی به رشد حرکتی و تناسب جسمانی
- ۳۹۵ مثال موردی: مشکلات هماهنگی حرکتی

- ۳۹۶ ارزش رشد حرکتی
- ۳۹۷ مفاهیم رشد حرکتی
- ۴۰۵ آزمون‌های رشد حرکتی
- ۴۰۵ یادگیری پیش دبستانی: دستگاه‌های ادراکی
- ۴۰۷ مفهوم جهت ادراکی
- ۴۰۸ مثال موردی: مشکلات ادراکی
- ۴۰۹ اضافه‌بار دستگاه‌های ادراکی
- ۴۱۰ ادراک شنیداری
- ۴۱۳ ادراک دیداری
- ۴۱۸ ادراک بساوایی و حرکتی
- ۴۱۹ آزمون‌های ادراک
- ۴۱۹ راهبردهای تدریس
- ۴۱۹ فعالیت‌هایی برای کمک به رشد حرکتی
- ۴۱۹ فعالیت‌های حرکتی زمخت
- ۴۲۳ فعالیت‌هایی در زمینه آگاهی و تصویر بدنی
- ۴۲۵ فعالیت‌های حرکتی ظریف
- ۴۲۷ فعالیت‌هایی برای کمک به یادگیری پیش دبستانی
- ۴۲۷ فعالیت‌های آگاهی واجی و ادراک شنیداری
- ۴۳۳ فعالیت‌های ادراک دیداری
- ۴۳۵ فعالیت‌های ادراک بساوایی و حرکتی
- ۴۳۶ فعالیت‌هایی برای انسجام دستگاه‌های ادراکی

۱۱. زبان شفاهی: گوش دادن و صحبت کردن

- ۴۴۱ نظریه‌ها
- ۴۴۲ زبان شفاهی، خواندن و نوشتن: نظامی یکپارچه
- ۴۴۳ اشکال گوناگون نظام زبان
- ۴۴۴ زبان به منزله فرایند برقراری ارتباط
- ۴۴۷ مثال موردی: زبان و یادگیری - هلن کلر